ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ମେସର୍ସ କ୍ରିଷ୍ଣା ଷ୍ଟୋର୍ସ୍

ଜାନୁଆରୀ 21, 1997

[ଏ.ଏମ୍.ଅହମଦି, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏବଂ ସୁଜାତା ଭି.ମନୋହର, ନ୍ୟାୟାଧୀଶ]

ବିକ୍ରି କର

ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ଅଧିନିୟମ, 1947/ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମଗୁଡ଼ିକ, 1947, ଧାରା 23 (4), 12 (4), 12 (8)/ନିୟମଗୁଡ଼ିକ 80,49—ନିୟମ 80 ରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗର ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିଷେଧ କରିବା— କୁହାଯାଇଥିଲା: ନିୟମ 49 ଅନୁଯାୟୀ ତ୍ରୁଟି ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନକରିବା ପାଇଁ ଅପିଲକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବା ଏକ ଆଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ—ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶୁଣାଣିର ଉପଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା କାରଣ ତାଙ୍କୁ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଲିଖିତ ଦାଖଲକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ ଯାହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା, ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ—ପ୍ରଶାସନିକ ଆଇନ –ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ—ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ।

ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ଅଧିନିୟମ, 1949 ର ଧାରା 12 (4) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀ ଫାର୍ମକୁ ଆକଳନ ବର୍ଷ 1969-70 ପାଇଁ କରବସାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ଆକାଉଣ୍ଟ ବହିଗୁଡ଼ିକ ଜବତ ହେବାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଧାରା 12 (8) ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହାର ପୁନଃ କରବସାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଧାରା 12 (4) ଅନୁଯାୟୀ ଆକଳନ ବର୍ଷ 1970-71 ପାଇଁ କରବସାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଉଭୟ କରବସାଣ ବର୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲା । ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା କାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆବଶ୍ୟକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯେହେତୁ, ଅନୁସ୍ମାରକ ଏବଂ ନୋଟିସ୍ ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରତିବାଦୀ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଶୋଧନ କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମ 49 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଆୟୁକ୍ତ, ବିକ୍ରି କର ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମର ନିୟମ 80 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ କରବସାଣ ଆଦେଶର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ କାରଣ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ଅଂଶଧନ କରବସାଣରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଥିଲା । ପରିଶେଷରେ, ଆୟୁକ୍ତ ଉଭୟ ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ କରବସାଣ ଆଦେଶକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ କରର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଅପିଲ ଉପରେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଭୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନିୟମ 80 ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ପୁନରୀକ୍ଷଣର କ୍ଷମତା ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା ଏବଂ ଏହାକୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରାଯାଇଛି: 1.1. ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମର ନିୟମ 49 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବା ଏକ ଆଦେଶରେ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ଅଧିନିୟମ 23 (4),ସହିତ ନିୟମ 80ରେ ବିଧିତ ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ । ଏକ ଆଦେଶରେ ଅପିଲକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଯେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଫର୍ମର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମର ନିୟମ 80 ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନିୟମ 49 (1) ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ତ୍ରୁଟି ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଏହିପରି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରେ । ଏହା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଶୁଣାଣି ପରେ ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କିମ୍ବା ଖାରଜ କରିବା ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏପରି ଏକ ଆଦେଶ ନିୟମ 80 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ଭାବରେ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

1.2.ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ପୁନରୀକ୍ଷଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯେ କରଦାତା ତାଙ୍କ କର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଯଦି କୌଣସି ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି ଯିଏ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ଆୟୁକ୍ତ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବରେ ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ତେବେ, ତ୍ରୁଟି କାରଣରୁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଅପିଲ ବିଚାର ପାଇଁ ଆଦୌ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ନିୟମ 80ରେ, ଯେତେବେଳେ ଏହା ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରେ, ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଚାର କରେ ଯାହା କୌଣସି ନା କୌଣସି ରୂପରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ମୂଳ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିଚାର କରିଛି ।

1.3.ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ଅଧିନିୟମ 23 (4) ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଯେଉଁଠାରେ ଶବ୍ଦ-"ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦେଶ" ଅନୁପସ୍ଥିତ ଅଛି, ନିୟମ 80 ରେ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷେଧ କେବଳ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥରେ ଲାଗୁ ହେବା ଉଚିତ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଆଦେଶ ଯାହା ଅପିଲରେ ଉପୁନ୍ନ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଚାର କରିବା ପରେ ପାରିତ ହୁଏ । ନିୟମ 49 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଆଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ଅପିଲକୁ ବିଚାର ର ସୀମାରେ ବିଚାରପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

ସି.ଆଇ.ଟି. ବନାମ ଅମୃତ ଲାଲ ଭୋଗିଲାଲ ଆଣ୍ଡ କୋ., (1958) **34 ITR 130**; *ଗୋଏର୍ ବ୍ରୋସ୍.(ପି) ଲିମିଟେଡ଼୍ ବନାମ ରତନ ଲାଲ ସିଂହ,* **[1975] 1 SCR 394**; *ଶେଓଦା ସିଂହ ବନାମ ଦରିୟାଓ କୁଅଁର,* **AIR (1966) SC 1332** *ଏବଂ ମାଡ୍ରାସ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମଦୁରାଇ ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍,* **AIR (1967)SC 681**, **ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

2. ଆୟୁକ୍ତ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତଥ୍ୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 21.3.1975 ତାରିଖରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏପରି ପୁନରୀକ୍ଷଣର କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 2.5.1975 ତାରିଖରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଲିଖିତ ନିବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନରୀକ୍ଷଣର ଆଧାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପରେ, ମାମଲାର ଶୁଣାଣି 7.5.1975 ତାରିଖରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଅଧିକ ସମୟ ମାଗିଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଲେଖରେ କିଛି ନାହିଁ । ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ 7.5.1975 ତାରିଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଲିଖିତ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଆୟୁକ୍ତ 26.5.1975 ତାରିଖରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

କ୍ରିଷ୍ଣା ଷ୍ଟୋର୍ସ ବନାମ ସି.ଏସ୍.ଟି., **(1979) 43 STC 64 (ଓଡ଼ିଶା), ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 643-644/1978 ।

ଓ.ଜେ.ସି. ସଂଖ୍ୟା 1680-81/1975 ରେ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, 28.4.77 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜ କୁମାର ମେହେତା ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍.କେ.ମହେଶ୍ୱରୀ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଜାତା ଭି. ମନୋହର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ପ୍ରତିବାଦୀ ହେଉଛି ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଲିଭର୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଅଏଲ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ନିଗମର ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସାୟ କରେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନକୁ ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ବଲାଙ୍ଗିର ଜିଲ୍ଲାର କଣ୍ଟାବାଞ୍ଜିଠାରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଅଛି । କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷ 1969-70 ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର 1947 (ଏହା ପରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ସୂଚିତ)ର ଧାରା 12 (4) ଅନୁଯାୟୀ 23.9.1970 ତାରିଖ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ 26.11.1970 ତାରିଖରେ, ବିକ୍ରି କର ବିଭାଗର ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ୟୁନିଟ୍ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟର

ବହିଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଜବତ କରିଥିଲା । ଦୁର୍ନିତୀ ନିବାରଣ ୟୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିବୃତି ଆଧାରରେ ଆକଳନ ବର୍ଷ 1969-70 ପାଇଁ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲାଯାଇଥିଲା । 27.5.1972 ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 (8)ର ଏକ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ପୁନଃ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ତାରିଖର ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଯଥା 27.5.1972, ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା12 (4) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1970-71 ପାଇଁ ଏକ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉଭୟ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆବଶ୍ୟକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲ ସ୍ମାରକରେ ଅପିଲର ଆଧାର ନଥିଲା । ବିକ୍ରି କର ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅନୁସ୍ମାରକ ଏବଂ ନୋଟିସ୍ ସତ୍ତ୍ୱେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହି ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିନଥିଲେ; ଫଳସ୍ୱରୂପ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମର ନିୟମ 49 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମର ନିୟମ 80 ଅନୁଯାୟୀ 1975 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 15 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ନୋଟିସ୍ ଦ୍ୱାରା, ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ 23 (4) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଆକଳନ ବର୍ଷ 1969-70 ଏବଂ 1970-71 ପାଇଁ 27.5.1972 ତାରିଖର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଆୟୁକ୍ତ ଉକ୍ତ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଏକ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ମତରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ କମ୍ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିପୁଳ ପରିମାଣର କାରବାର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରୁ ନିସ୍ତାର ପାଇଥିଲା । ଏହି ନୋଟିସ୍ ଗୁଡିକ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 21.3.1975 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ନୋଟିସ୍ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତିବାଦୀ ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ । ଅନେକ ଥର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବାର କାରଣ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଏହାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 2.5.1975 ତାରିଖରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ମାମଲାର ଶୁଣାଣି 7.5.1975 ରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଲିଖିତ ଭାବେ ନିଜର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ କିମ୍ବା ଜବତ ଦସ୍ତାବିଜରେ ବିଦିତ ଥିବା ଦରଜ ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିନଥିଲେ । 26.5.1975 ତାରିଖର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଦାଖଲ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1,12,620 ଟଙ୍କା ଆକଳନ ବର୍ଷ 1969-70 ପାଇଁ ଏବଂ 79,710 ଟଙ୍କା ଆକଳନ ବର୍ଷ 1970-71 ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ପ୍ରତିବାଦୀ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଓ. ଜେ. ସି. ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ 1680 ଏବଂ1681/1975 ରେ ରିଟ୍ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆପତ୍ତିଟି ଦୁଇଭାଗ ଥିଲା । ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23 (4) ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମ 80 ସହିତ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର କର

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହାକୁ ବିକ୍ରି କର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଉଭୟ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ, ଯାହା 26.5.1975 ତାରିଖର ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 28.4.1977 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆସିଛି ।

ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23 (4) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ଧାରା 23 (4) (a):ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ ଯଥାସ୍ଥିତି ଏବଂ ଲିଖିତ ଭାବେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କାରଣ ପାଇଁ, ଆୟୁକ୍ତ, ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ କରିବା ପରେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ତଦଧୀନରେ ଥିବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାରେ ତାଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ଧାରା 3ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ: ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏପରି କୌଣସି ଅପିଲକୁ ଆୟୁକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ, ଯଦି ଡିଲର ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିକାର ଥିବା, ଏପରି ପ୍ରତିକାରର ଲାଭ ଉଠାଇନଥିଲେ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ।"

ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମର ନିୟମ 80 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"80. ସହକାରୀ ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବାର ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଆୟୁକ୍ତ, ଉପଆୟୁକ୍ତ କିମ୍ବା ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆୟୁକ୍ତ ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ଯଥାସ୍ଥିତି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭିଲେଖ ମାଗିପାରିବେ ଯେଉଁଥିରେ ଏପରି ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏପରି ଆଦେଶର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ ।"

ପ୍ରତିବାଦୀ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ 27.5.1972 ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍ଗୀକାର ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ବିକ୍ରି କର ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ତ୍ରୁଟି ଦୂର କରିବାରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିଫଳତା ହେତୁ ଏହି ଅପିଲଗୁଡିକ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିୟମ 80 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀର ଯୁକ୍ତି ଏହିକି ଯେ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇଟି ଅପିଲରେ ପାରିତ ଆଦେଶରେ ମିଶ୍ରଣ ହୋଇଛି, ନିୟମ 80 ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଆମକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆୟୁକ୍ତ ନିୟମ ୪0 ର ଅର୍ଥ ପରିସରରେ ବିକ୍ରି କର ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କୌଣସି ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି । ନିଃସନ୍ଦେହ, ନିୟମ ୪0 ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନୋଟିସ୍ ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶକୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ପ୍ରତିବାଦୀ ବିକ୍ରି କର ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି କରବସାଣ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକରୁ ଦୁଇଟି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରି କର ନିୟମର ନିୟମ 49 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିୟମ 49 ଯାହା ଅପିଲର ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ସହ ଜଡ଼ିତ, ତାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"49. ଅପିଲର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ

(1) ଯଦି ଅପିଲର ସ୍ମାରକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପରେ ନଥାଏ କିମ୍ବା ଯଦି ଫର୍ମର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଳନ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ତେବେ ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ତ୍ରୁଟି ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରୁଥିବା ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଅପିଲକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିପାରିବେ ।

(2) ଅନ୍ୟ କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅପିଲକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହାକୁ ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଭାବେ କରାଯିବ:

ପରନ୍ତୁ, କୌଣସି ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।"

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ନିୟମ 49 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏକ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଯାହା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ପାଇଁ ଅପିଲ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଆଧାରରେ ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବା ଏକ ଆଦେଶ ଯେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫର୍ମରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଫର୍ମର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ନିୟମ ୪0 ର ପରିସରରେ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନିୟମ 49 (1) ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ତ୍ରୁଟି ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଏହିପରି ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରେ । ଏହା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଶୁଣାଣି ପରେ କୌଣସି ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କିମ୍ବା ଖାରଜ କରିବା ନୁହେଁ । ଏପରି ଆଦେଶ ନିୟମ ୪0 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ଭାବରେ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ପୁନରୀକ୍ଷଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯେ କରଦାତା କର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏକ ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଛନ୍ତି ଯିଏ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ଆୟୁକ୍ତ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବରେ ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ବିଭାଗକୁ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେବେ, ତ୍ରୁଟି କାରଣରୁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଅପିଲ ବିଚାର ପାଇଁ ଆଦୌ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ଆଦେଶ ଆପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ନିୟମ ୪0, ଯେତେବେଳେ ଏହା ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରେ, ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରେ ଯାହା କୌଣସି ନା କୌଣସି ରୂପରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ମୂଳ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିଚାର କରିଛି । ଦାଖଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏକ ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବା ଏକ ଆଦେଶ, ନିୟମ ୪0 ର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

1961 ର ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 263 ର କିଛି ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ମାମଲା ପ୍ରତି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଛି । ଆମେ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ କେତୋଟି ମାମଲା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବୁ । ସେହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କୌଣସି ଆଦେଶ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ଆୟୁକ୍ତ ପାଖରେ ରହିଛି, ଯଦି ଏହା ରାଜସ୍ୱର ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ଓ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ।

ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅପିଲୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ କରବସାଣ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ କରଦାତାଙ୍କ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିନଥିଲେ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ଯେ ଯେଉଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରାଯାଇନଥିଲା, ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ଯେ ଅପିଲରେ ବିଚାର କରାଯାଇନଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଆୟୁକ୍ତ ତାଙ୍କ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ କି । 1984 ମସିହାରେ ଧାରା 263ର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ ରହିଥିଲା । କେତେକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଜଣେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଅପିଲରେ ବିଚାର କରାଯାଇନଥିଲା, କିମ୍ବା ଅପିଲରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶରେ ମିଶ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କରେ ଆୟୁକ୍ତ ତାଙ୍କ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ତେବେ, ଅନ୍ୟ କେତେକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାର କ୍ଷମତା କେବଳ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଅପିଲରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଅପିଲରେ ଏପରି ଅନୁରୋଧ କିମ୍ବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇନଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ପୁନରୀକ୍ଷଣର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏଠାରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

1984 ମସିହାରେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 263ରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ସମାଧାନ କରାଯାଉଛି । ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପରେ ଧାରା 263 (1) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା (c) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ,

ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଉପ-ଧାରାରେ ସୂଚିତ କୌଣସି ଆଦେଶ ଏବଂ ଆକଳନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କୌଣସି ଆଦେଶ ଜୁନ୍ ୧୯୫୪ର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅପିଲ ବିଷୟ ହୋଇଥିବ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଉପ-ଧାରା ଅଧୀନରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ କ୍ଷମତା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହେବ ଏବଂ ସର୍ବଦା ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯାହାକୁ ଏପରି ଅପିଲରେ ବିଚାର କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଆଦେଶ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

ତେବେ, ଏହି ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ, *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ବନାମ ଅମୃତଲାଲ ଭୋଗିଲାଲ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ,* (1958) 34 ITR 130 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କୁ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922ର ଧାରା 26A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଆଦେଶ କରୁଥିବା ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଏକ ମିଳିତ ଆଦେଶ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କମ୍ପାନୀ ଏକ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଯାହା ଅପିଲୀୟ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ ନିଆଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯେ ଫାର୍ମକୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରୁଥିବା ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 33B ଅନୁଯାୟୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ, ଯଦି ସେ ଏହାକୁ ତ୍ରୁଟିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତଦେଲେ ଯେ ସେ ଏହା କରିପାରିବେ । ପଞ୍ଜିକରଣ ଆଦେଶ ଏକ ପୃଥକ ଅଣ-ଅପିଲଯୋଗ୍ୟ ଆଦେଶ ଥିଲା । ଏପରି କହିବାବେଳେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଏକ ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲ ଆଦେଶ କରାଯାଏ, ଯଦି ଅପିଲୀୟ କର୍ତୃପକ୍ଷ ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଖାରଜ କରନ୍ତି ତେବେ ଅପିଲୀୟ କର୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହା ହେଉଛି ଅପିଲୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯାହା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ । ଆଇନରେ ସ୍ଥିତି ସମାନ ରହିବ ଯଦିଓ ଅପିଲୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କେବଳ ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରେ । ଅପିଲୀୟ କର୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣର ନିଷ୍ପତ୍ତିର ନିଶ୍ଚିତକରଣ କିମ୍ବା ସମର୍ଥନର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ମୂଳ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅପିଲୀୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଲୀନ ହୁଏ ଏବଂ ଏହା କେବଳ ଅପିଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯାହା ସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଅଟେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ତଥାପି, ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ଭଳି ମାମଲରେ ଯାହା ଅପିଲୀୟ କର୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରୟୋଗ ନକରିବାରୁ ଉପୁଜିଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ।

ତଥାପି,ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, *ମାଡ୍ରାସ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ମଦୁରାଇ ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍,* AIR (1967) SC 681 ମାମଲାରେ, ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଲୀନର ମତବାଦ କଠୋର ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରୟୋଗର ମତବାଦ ନୁହେଁ । ଏହି ମତବାଦର ପ୍ରୟୋଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଅପିଲୀୟ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆଦେଶର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଅପିଲୀୟ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଅଧିକାରିତା ଆଦେଶ କରୁଥିବା ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିସର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ତେଣୁ, ମୂଳତଃ, ଯଦି ଅପିଲୀୟ କର୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମୂଳ ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଅପିଲରେ ଉପୁଜିଥିବା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରୟୋଗ

କରିନାହାନ୍ତି, ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ, ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ବିଲୀନର ମତବାଦ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ଜଣେ ସତର୍କ ରହିବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରତିବାଦୀ *ଗୋଏର୍ ବ୍ରଦର୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ରତନ୍ ଲାଲ୍ ସିଂ*, [1975] 1 SCR 394 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଦୃଢ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ସେହି ମାମଲାରେ ବିଚାରକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦଖଲ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଅପିଲରେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । କୋର୍ଟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏକ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତର ରାୟ ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ, ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାକ ପୂର୍ବ ଆଦେଶକୁ ରହିତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଉପରିସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଳୟ ର ରାୟ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟର ବିଲୀନ ଦ୍ୱାରା ନିଜର ପରିଚୟ ହରାଇଥାଏ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏକ ମାମଲା ଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅପିଲ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏଠାରେ ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନାହିଁ । ପ୍ରତିବାଦୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ମାମଲାଟି ହେଉଛି *ଶେଓଦାନ ସିଂ ବନାମ ଦରିୟାଓ କୁଅଁର*, AIR (1966) SC 1332 । ସେହି ମାମଲାରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ସମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିବା ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ସେଥିରୁ ଦୁଇଟି ଅପିଲ ଆସିଥିଲା । ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏକୁ ସୀମାବଦ୍ଧତା ଆଧାରରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟିକୁ ମୁଦ୍ରଣରେ ତ୍ରୁଟି କାରଣରୁ ବରଖାସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ହେବ କାରଣ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଶେଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସମଗ୍ର ବିବାଦ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ମତବାଦର ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ତେବେ କର ବିଧାନ ଆଇନରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାର କ୍ଷମତାକୁ ବିଧାନ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନିୟମ 49 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବା ଆଦେଶ ନିୟମ 80 ସହିତ ଧାରା 23 (4) ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବାରଣ କରେ କି ନାହିଁ ତାହା ଆମକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଧାରା 23 (4) ଅନୁଯାୟୀ, ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆଦେଶ ଆୟୁକ୍ତ ନିଜ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ । ତେଣୁ, ଏହି ଉପଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧୀକରଣ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିବାରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବାରଣ କରାଯାଇନାହିଁ । ନିୟମ 80 ଅନୁଯାୟୀ, ଆୟୁକ୍ତ ନିଜ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସହକାରୀ ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ବିକ୍ରି କର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଯେକୌଣସି ଆଦେଶ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ । ଅତିରିକ୍ତ ଆୟୁକ୍ତ, ଉପଆୟୁକ୍ତ କିମ୍ବା ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଆୟୁକ୍ତ ନିଜଆଡୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ସ୍ୱତଃ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରିପାରିବେ । ଧାରା 23 (4) ର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଯେଉଁଠାରେ "ଏକ

ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦେଶ" ଶବ୍ଦ ଅନୁପସ୍ଥିତ, ନିୟମ 80 ରେ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶର ପୁନରୀକ୍ଷଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷେଧ କେବଳ ଏକ ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଆଦେଶ ଯାହା ଅପିଲରେ ଉତ୍ପନ୍ନ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଚାର କରିବା ପରେ ପାରିତ ହୁଏ । ଏହା ନିୟମ 49 (1) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଆଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ଅପିଲକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

ଏହା ପରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତଥ୍ୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 21.3.1975 ତାରିଖରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏପରି ପୁନରୀକ୍ଷଣର କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 2.5.1975 ତାରିଖରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଦାଖଲ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇଥିଲେ ଯାହା ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନରୀକ୍ଷଣର ଆଧାର ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ପରେ ମାମଲାର ଶୁଣାଣି 7.5.1975 ତାରିଖରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ଅଧିକ ସମୟ ଚାହୁଁଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସମୟ ମାଗିଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଲେଖରେ କିଛି ନାହିଁ । ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତା ମାଧ୍ୟମରେ 7.5.1975 ତାରିଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଲିଖିତ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଆୟୁକ୍ତ 26.5.1975 ତାରିଖରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିଲେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି । ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଏଚ୍.କେ. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ :
ଶ୍ରୀ ଦୀପକ କୁମାର ସାହୁ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,କଟକ